Ner 286. ROK 1839. CZWARTEK 12 GRUDNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10 miesięcznie Złp. 4.

Imiona Rzymskie.
Jutro Łucyi i Otolii.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Władysława.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27'' 6, 719	— 5, 9	1 16	WPn Wschodni słaby	Pogoda	
11	2	6, 176	— 0, 6	1, 73	Wschodni słaby	Pochmurno	
	10	5, 839	— 2, 3	1, 56	,, średni	Chmury	

Wiadomości zagraniczne.

— Paryż 26 Listopada —

Xiąże Orleanu wczoraj o godzinie 2 po południu w towarzystwie xięcia Nemours, który wyjechał na przeciw niego, przybył do Tuilleries, gdzie J. K. W. przez króla, królowę, xiężnę Orleanu i resztę rodziny królewskiéj, najserdeczniéj i najradośniéj został przyjęty.

Pan Beranger przyjął godność para i zwołano już pierwsze kollegium wyborcze departamentu Droma, dla wybrania deputowanego w jego miejsce.

Nacional utrzymuje że król przyjął dymissyę jenerała Schnejder jako mjnistra wojny. Zastępcą jego mianują jenerała Pelet albo Cubieres.

Z Marsylii donoszą, że admirał Roussin przybył tam wdniu 21 b. m. Odbył on kwarantennę częścią w Atenach częścią na wyspie Malcie i dla tego nie zatrzymując się może udać się do Paryża.

Admirał Lalande z wszystkiemi okrętami znajdującemi się pod jego dowództwem opuścił zatokę Besika w dniu 4 b. m. Angielska flota ciągle jeszcze stoi na kotwicy pod Vurla.

— Londyn 27 Listopada. —

Jego K. M. od wczoraj bawi w Windsor.

Globe donosi, że lord Auckland, jenerał gubernator Indyi wschodnich, został mianowany hrabią Auckland i vice-hrabią Eden, a sir John Keane naczelny dowódca armii indyjskiéj ma otrzymać godność para. Inne jeszcze wynagrodzenia przeznaczonę być mają oficerom armii indyjskiéj, także pan Macnaghten poseł angielski przy dworze Szacha Sudszy i pułkownik Pottinger, który znajduje się w Herat, mają zostać baronetami.

Court Journal mniema, że xięciu Albertowi sasko koburskiemu, jako przyszłemu małżonkowi królowéj Wiktoryi, przeznaczoną zostanie przez parlament, pensye roczna 100,000 funt. st., do śmierci królowéj, która to pensya pozostawioną mu będzie i po śmierci królowéj, jeśliby te pierwéj od niego umarła i pozostawiła żyjące dzieci, jeśliby małżeństwo było bezdzietne, w takim przypadku pensya jego po śmierci królowéj, byłaby do połowy zmniejszoną. Prócz tego dodaje wspomniony dziennik, kupionym będzie dla małżonka królowéj pałac w Londynie i posiadłość wiejska i już co do tego ostatniego, miano rozpocząć układy względem ustąpienia Claremont, z królem Belgii. Nakoniec mówi jeszcze ten dziennik, gdyby

J. K. Mość umarła bezdzietnie, od tej chwili, naturalnie ustałyby wszelkie stosunki jéj małżonka z tronem angielskim i rodzina tego xięcia nigdy nie będzie mogła rościć do niego żadnych pretensyj.

Względem czasu zaślubin królowéj, dotychczas nie ma nic pewnego. Podług poprzednich doniesień dzienników ministeryalnych, zdaje się, iż nie prędzéj jak w kwietniu przyszłego roku ma ten akt zostać dopełnionym. *Standard* zaś utrzymuje, że parlament zaraz po otworzeniu posiedzeń, zajmje się wyznaczeniem potrzebnych funduszów, i że zaślubiny odbędą się w końcu stycznia, albo na początku lutego przyszłego roku.

— *Bruxella* 27 *Listopada.* —

Słychać, że sekwestr, który od roku 1830 rozciągnięty był nad dobrami prywatnemi Króla Wilhelma w Belgii, został zniesiony.

— *Madryt* 19 *Listopada.* —

Zuchwałość zapaleńców rewolucyinych codziennie wzrasta. W miejsce klubu sprzysięgłych utworzyli oni teraz klub krwawy, skąd wychodzą najokropniejsze groźby i paskwile. Pan Arrazola minister sprawiedliwości i łaski, nie oddala się z swego domu tylko w powozie i z eskortą. Mówią o nieprzyjacielskich demonstracyach które dziś wieczorem mają mieć miejsce, ale exaltyści wystawiliby się na niebezpieczną grę, bo przy dobrym duchu gwardyi narodowéj i licznem wojsku znajdującém się w stolicy, wszelkie powstanie z łatwością byłoby przytłumione.

Prowincye Korduba, Grenada, Kadyx, Murcya i Alicante, nie chcą płacić podatków, a niektóre deputacye prowincyonalne wpadły na zupełnie nową myśl odsyłania podatków wprost do xięcia Vittoryi. Dla zapobieżenia złym skutkom jakieby z tego wypaść mogły, rząd uorganizował ruchome kolumny, któreby lud na wodzy utrzymywały.

Pan Calderon Collantes nowy minister spraw wewnętrznych odznacza się nadzwyczajną czynnością, jest on ścisłą przyjaźnią, złączony z panem Arrazola, ministrem sprawiedliwości.

Pan Montez de Oca, marynarz doświadczonego męztwa i zręczności, był naczelnikiem wydziału w ministerstwie marynarki pod panem Isturiz. Oddawna zostaje on w przyjaznych związkach z jenerałem Francisco Narvaez, teraźniejszym ministrem wojny.

Dzisiejsza gazeta dworska zawiera postanowienie królewskie polecające prowincyom baskijskim aby stosownie do swoich przywilejów przedsięwzięły wybory deputacyi prowincyonalnych i mianowały po dwie lub trzy osoby któreby z rządem naradziły się nad stosownem wykonaniem prawa zatwierdzającego fueros.

— *Od granic Tureckich* 15 *Listopada.* —

Jakkolwiek nieskończenie wielką ważność przypisują nowo ogłoszonemu sułtańskiemu ukazowi, który zupełnie zmienia zarząd kraju, i jakkolwiek wielkie ztąd wróżą nadzieje na przyszłość dla państwa tureckiego, jednakże ukaz ten bardzo ozięble przyjęty został przez większą część muzułmańskiej ludności, a mianowicie przez rajachów, którzy wprawdzie przyznają temu postanowieniu bardzo dobre zamiary, ale wykonanie tego uważają za zupełne niepodobieństwo. Szczególniéj przeciwném zdaje im się rozporządzenie względem poboru rekrutów, podług którego chrześcianie na równi z Turkami mają być w armii uważani, co oni uważają za początek obostronnych nieprzyjaźni i prześladowań, nie licząc nawet niebezpieczeństwa jakie podług ich zdania grozi tronowi otomańskiemu przez uzbrojenie ludności chrześciańskiéj, stanowiącej większą część mieszkańców Turcyi. Przyszłość okaże, który z tych sposobów widzenia, rzeczy jest słuszny. — Chociaż Porta ciągle jeszcze wzbrania się przyjąć za zasadę układów z Mehmedem Ali, jego zmodyfikowanych już żądań, powszechnie jednak mniemają, że wkrótce układ będzie zawarty. Idzie już teraz tylko prawie o okręg Adany i przejścia Tauru, porta jednak nie będzie zapewne wachała się ustąpić nawet w obu tych okolicznościach dla zyskania stanowczego pokoju. Z Alexandryi donoszą, że postępowanie Mehmeda Ali względem obcych konsulów tchnie pojednaniem i uległością, a zatem i z jego strony ustąpienie nie jest niepodobnem. Na okrętach floty tureckiej panuje wielkie poruszenie, ładują na nią znaczną ilość żywności, i wszystko zdaje się wróżyć, że ma powrócić do Konstantynopola, co wprawdzie zdaje się zagadką, dopóki układ stanowczo nie będzie zawarty i podług jednych każe się obawiać nowego podstępu paszy, podług drugich zaś domyślać się, że on jest pewny swego.

Kwestya czy xiąże Michał Serbski jeszcze w tym roku uda się do Konstantyno-

pole dla otrzymania inwestytury, została teraz po długiéj niepewności stanowczo rozstrzygniętą, podług listu otrzymanego z Bukarestu. Xiąże powróciwszy do zdrowia udał się w tę podróż w towarzystwie matki swojéj i p. Sinitsz ministra skarbu. Ojciec jego xiążę Miłosz pożegnał go bardzo czule.

Rozmaitości.

Młoda ładna tancerka Ballini w Messynie miała przed kilką miesiącami wystąpić (w balecie) w kurytarz podziemny, którego drzwi powinny być zamknięte, przy wejściu przez nieostrożność drzwi wiodące na dół zostały otwarte, tancerka wpadła i uszkodziła sobie prawą nogę. Wnet Publiczności doszła o tem wiadomość, bogaty lord znajdujący się w loży parterowéj, kazał artystce ofiarować swój pojazd, aby ją odwieść do domu, nazajutrz anglik dowiedział się u niéj osobiście o zdrowiu, ztąd przyszło do częstszych odwiedzin. W kilka dni żądał jéj ręki. Ma on półmiliona rocznego dochodu, ofiarował pannie młodéj klejnoty za 150,000 fr., jako podarunek ślubny! W każdym razie upadek tancerki był dla niéj nader szczęśliwym przypadkiem.

— W jednym z teatrów paryzkich wykonano następującą sprawkę złodziejską: do loży bogatéj kupcowéj wchodzi jegomość w mundurze i rzecze. »Królowa przysyła mnie do pani; postrzegła te ładne bransoletki na rękach pani i prosi o jednę na pokazanie, gdyż chce podobną parę zamówić.« Kupcowa zapłoniona z zachwycenia, odpina jednę bransoletkę i oddaje ją nieznajomemu, który był jednym z najprzemyślniejszych złodziei paryzkich, kupcowa cały wieczór przepędziła w nieciarpliwości, gdyż jéj klejnoty nie wracały się. Nazajutrz przy śniadaniu małżonek czyni jéj wyrzuty, w tem wchodzi urzędnik policyi z dwoma pomocnikami i oznajmia, że poprzedniego wieczoru aresztowano kilku złodziei w teatrze, i że znaleziono u nich niektóre kosztowności, między innemi także bransoletkę kupcowéj. »Proszę o drugą, rzecze urzędnik, potrzebna jest do sprawdzenia na policyi, czy też należy do pary z naleziona.« Dama wzdraga się przez chwilę, lecz namowa męża i poważny wzrok urzędnika, akłoniły ją do oddania bransoletki. Okazało się, że i ta została łupem przebranych złodziei. Teraz żona w dwójnasób oddała mężowi wyrzuty, których pierwéj musiała słuchać.

— Człowiek mający około lat 30, przebrany, opuszczony, zagrożony wygnaniem, błądził r. 1793 w okolicy Bordo. Czas upływał mu na ulubionéj nauce, to jest: na wyszukiwaniu owadów. Zbierając i badając na drodze, rozpędzał tym sposobem dręczące go myśli. U rogatek poznały go niektóre kobiety, a nawet biednego aresztowano; w sześć godzin późniéj odczytano mu wyrok śmierci który niebawnie miał być wykonany. Podczas obiadu dozorca więzienia opowiadał tylko skazanemu o zbrodniach, exekucyach, między innemi opisał mu prezesa sądu, jako człowieka zimnego, mającego jedyną uciechę w wyszukiwaniu motylów, chrabąszczy i t. p. owadów. Więzień słysząc te wyrazy, dobył rzadkiego chrabąszcza z swojego zbioru i przymocował go szpilką u spodu korku swojéj butelki. Dozorca więzienia myśląc, że w tem jest co niebezpiecznego, zaniósł butelkę do prezesa dla rozpoczęcia śledztwa. Niezadługo przychodzi prezes; oba łubownicy owadów wdali się w rozmowę jakby dawni przyjaciele, zapominając o różnicy między sędzią a delikwentem. Chrabąszcz ocalił drugiego. Prezydent dał więźniowi pieniędzy i świadectwo, że jest dobrym obywatelem, (według ówczesnego rządu republikańskiego). Ocalonym, był sławny badacz natury: *Latreille* (Latrel).

— Dama niedawno zmarła w Paryżu zapisała swojemu kupcowi 3,000 fr., wykonawcy testamentu 3,000 fr. i dwom służącym po 4,000 fr., pod warunkiem aby jéj faworytalnego psa odziewali, karmili i dobrze pielęgnowali. Pieszczony bibi ma gustowny kaftanik, osobny ciepły pokoik, wyjeżdża codzień i świeżego używa powietrza tylko gdy lekarz na to pozwala.

Ogrom stworzenia.

Niektórzy astronomowie utrzymują, że w całym świecie jest przeszło 75 milionów słońc. Nasz system słoneczny, obejmuje w przecięciu 1200 milionów mil. Słońce najbliższe naszego, to jest Syryus, oddalonem jest jednak od niego na 852 milionów mil. Jeśli przeto wszystkie słońca tak są wzajemnie względem siebie oddalone, jeśli każdy system słoneczny mniéj więcéj tak jest duży, jak nasz, jakaż wyobraźnia zdoła sobie tez ogrom stworzenia wystawić.

— Jeden gorliwy bardzo czytelnik gazet, mianowicie z wielką uwagą zajmujący się wojną hiszpańską, obliczył, że podług obustronnych doniesień o zbiegostwie, wszyscy żołnierze krystynowscy, znajdują się już teraz w szeregach karlistów, a wszyscy karliści pod chorągwiami królowéj Krystyny.

— Dla królowéj Wiktoryi robią teraz 3 szale, które może będą najpiękniejsze w całym świecie. Trzy ślepe ubogie panienki, wychowanice instytutu oftalmicznego w Szkocyi zajmują się ich robotą. Nie materyał wchodzący do tych szalów, lecz wspaniałomyślność Monarchini zjedna mu szczególną wartość.

Doniesienia Urzędowe.

Edikt.

Vom Magistrate der K. Hauptstadt Lemberg wird allen denen, welche sich im Besitze der durch die von den drey Höfen Oesterreich, Rußland, und Preußen ermächtigte Commission zu Gunsten der Erben des Salamon Moses Lewi wegen Befriedigung derer Forderung p. 7587 Dukaten 12 Flp. 12½ Gr. zu Warschau am 15 September 1803 ausgestellten, und diesen Erben eingehändigten aber in Verlust gerathenen Scheda oder Theilungsartes der zur Maße des Proto-Potocki gehörigen Güter befinden, bedeutet, daß sie diese Scheda binnen einem Jahre um so gewißer vorzuzeigen, und ihr Recht hierauf in derselben Frist nachzuweisen haben, als widrigens nach fruchtlosem Verlaufe dieser Frist, die frägliche Scheda amortisirt und die Proto-Potockische Maße von jeder Verbindlichkeit aus derselben gegen deren Besitzer freygesprochen werden wird.

Lemberg am 17 September 1839.

(1m.)

CENY ZBOŻA

na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 2 Grudnia 1839 r.	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		de	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz. Pszenicy	21	8	20	25	18	24	18	20	18	—	16	—
„ Zyta.....	12	24	—	—	12	—	11	20	11	—	—	—
„ Jęczmien	11	15	—	—	11	—	9	18	9	15	8	—
„ Owsa ...	7	—	—	—	6	15	6	10	—	—	—	—
„ Grochu ..	12	15	12	—	11	15	—	—	9	—	—	—
„ Jagieł ...	23	—	—	—	22	—	—	—	21	—	—	—
„ Rzepaku	17	20	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—

Sporządzono w Wydziale S. W. i Policyi.

Kraków d. 4 Grudnia 1839 r.

J. Chaberski Z. R. W. S. W.

Doniesienia prywatne.

Dobra Wiatowice i Krakuszowice o mil 3 od Krakowa w Cyrkule Bocheńskim położone, są do wypuszczenia w sześcio lub dziewięcio letnią dzierżawę z wolnéj ręki od Sgo Jana 1840 roku. Chęć zatém mający zgłosić się zechcą do właściciela mieszkającego w Krakuszowicach. (2r.)

Podpisany nauczyciel tańców, zawiadamia Szanowną Publiczność, że od nowego roku zająłem na mieszkanie apartament 1go piętra w pałacu JW. hr. Wielopolskich przy Franciszkanach, dla udzielania lekcyi równie jak i dawania kompletów moim Elewom. Osoby życzące sobie uczyć się nowych kontredansów z mazurem w komplecie, zechcą się zgłosić do mojego teraźniejszego mieszkania przy ulicy Mikołajskiéj N. 639.

dawniéj solo tancerz teatru Warsz.

(2r.) J. *Zieliński*.